

KOTIHOIDON PALVELUIDEN MYÖNTÄMISEN PERUSTEET

Kotihoidon palveluiden myöntäminen perustuu sosiaalihuoltolakiin (1301/2014), terveydenhuoltolakiin (1326/2010), lakiin sosiaalihuollon asiakkaan asemasta ja oikeuksista (812/2000), lakiin ikääntyneen väestön toimintakyvyn tukemisesta sekä iäkkään sosiaali- ja terveyspalveluista (980/2012) sekä sosiaali- ja terveysministeriön antamaan laatusuositukseen hyvän ikääntymisen turvaamiseksi ja palvelujen parantamiseksi 2020–2023 (julkaisuja 2020:29).

Pirkanmaan hyvinvointialueella kotihoidon palveluiden myöntämisen edellytyksenä on, että sosiaali- ja/tai terveydenhuollon ammattilainen on tehnyt palvelutarpeen arvioinnin yhteistyössä asiakkaan ja tarvittaessa hänen omaisensa, läheisensä tai hänelle määrätyn edunvalvojan kanssa.

Säännöllisen kotihoidon myöntämisen edellytykset

Asiakkaalle voidaan myöntää säännöllinen kotihoito, mikäli:

- säännöllisen kotihoidon tarve on todettu kuntouttavan arviointijakson aikana.
- asiakkaan fyysinen, psyykinen, kognitiivinen tai sosiaalinen toimintakyky on selkeästi alentunut RAI-arviointien mittariarvojen mukaan.
- asiakas tarvitsee apua päivittäisissä toiminnoissa kuten ruokailut, peseytyminen, pukeutuminen, wc-käynnit, muu perushoito ja lääkehoidon toteutuskäynnit.
- asiakas tarvitsee sairautensa tai alentuneen toimintakykynsä vuoksi sairaanhoitoa eikä kykene käyttämään kodin ulkopuolisia palveluja.
- asiakas sitoutuu yhdessä laadittuun palvelu- ja hoitosuunnitelmaan (toteuttamissuunnitelmaan) ja yhteistyöhön kotihoidon henkilökunnan kanssa.

Päätöksentekoa ohjaavat iRAI HC- mittariarvot ovat:

- MAPLe 5 (palvelutarveluokka 1–5) 3
  - 1–2 vain poikkeustapauksissa, syy kirjataan
- ADL-H (Arkisuoriutuminen, perustoiminnot 0–6) 1
- IHIER-C (Arkisuoriutuminen, välinetoiminnot 0–6) 4
- CPS (Kognitiomittari 0–6) 2

RAI-toimintakykymittareista MAPLe 5:n lisäksi vähintään kahden muun RAI – mittariarvon tulee täytyä.

Säännöllisen kotihoidon myöntämisen perusteista poikkeaminen

Säännöllisen kotihoidon myöntämisen päätöksenteossa voidaan erityisestä syystä käyttää harkintaa asiakkaan yksilöllisen tarpeen niin edellyttäessä, vaikka palvelun myöntämisen perusteet eivät iRAI-HC arviointien mittaritulosten mukaisesti täytyisi, mikäli;

- asiakkaan kokonaistilanne huomioiden hoidon toteutuminen vaarantuu, ellei asiakas ole kotihoidon seurannassa
- asiakkaan pääasiallisesta hoidosta vastaa toimeksiantosopimuksella omaishoitaja ja kotihoitoa tarvitaan omaishoidon tukemiseksi

Asiakasohjaaja tekee harkinnanvaraisen päätöksen säännöllisen kotihoidon myöntämisestä enintään kolmen (3) kuukauden määräajaksi. Päätöksen jatkaminen edellyttää palvelutarpeen uudelleen arviointia.

Säännöllisen kotihoidon palveluiden päättäminen

Asiakkaalle myönnetty säännöllisen kotihoidon palvelu voidaan päättää mikäli

- asiakas ei toimintakykyarvioinnin perusteella enää täytä myöntämisperusteissa määritellyjä päätöksentekoa ohjaavia iRAI-HC mittariarvoja
- asiakkaan palvelutarpeeseen nähden saatavilla olevat kotihoidon palvelut eivät ole riittäviä ja asiakas ohjautuu muiden palveluiden piiriin
- asiakas ei sitoudu yhteistyöhön, vaikka ymmärtää sen merkityksen hoitonsa ja hyvinvointinsa kannalta (esimerkiksi asiakas ei ole toistuvasti tavoitettavissa)
- asiakas kieltäytyy käyttämästä hoitoonsa liittyviä välttämättömiä apuvälineitä (esimerkiksi ei suostu käyttämään hoivasänkyä tai nostolaitetta)
- asiakkaan kotona tai ympäristössä olevat työskentelyolosuhteet vaarantavat työntekijöiden turvallisuuden tai fyysisen koskemattomuuden, eikä työskentelyolosuhteita saada korjattua turvallisiksi

Tilapäinen kotihoito ja kotisairaanhoido

Tilapäisellä kotihoidolla tarkoitetaan harvemmin kuin kerran viikossa annettavia tai enintään kahden kuukauden ajan jatkuvia palveluita. Palveluita annetaan asiakkaille, joiden palvelutarve ennakkoon arvioituna on korkeintaan kaksi kuukautta, eikä heillä arvioida olevan säännöllisen kotihoidon tarvetta tämän jakson jälkeen. Kuntouttavalla arviointijaksolla myönnettävä palvelu on tilapäistä kotihoitoa.

Tilapäistä kotisairaanhoidoa annetaan asiakkaille, joiden sairaanhoidon tarve on lyhytaikainen ja usein akuuttiin tarpeeseen perustuva. Palveluita annetaan asiakkaille, joiden palvelutarve ennakkoon arvioituna on korkeintaan kahden kuukauden ajan, eikä heillä arvioida olevan säännöllisen kotihoidon tarvetta tämän jakson jälkeen.